

Työpaja 3: Radontorjunta ja -korjaukset

23.3.2017

Radonin torjunta tehdään kaikkiin uusiin asuin- ja työpaikkarakennuksiin sekä julkisiin rakennuksiin koko maassa

- Työryhmä kannattaa esitystä.

Sisäilman radonpitoisuudet mitataan uusissa rakennuksissa

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.
- Millä valtuuksilla tämä tehtäisiin: Rakennusvalvontaviranomainen liittäisi rakennuslupamenettelyyn vaatimuksen radonmittauksesta. Vaatimus lisättäisiin rakennusmääräyksiin. Mittaustuloksen oltava mukana loppukatselmuksessa. Rakennushankkeeseen ryhtyvä vastaa siitä, että mittaukset tehdään.
- Mittausmenetelmä/mittaaja/ammattitaito ovat viranomaisen hyväksymiä.
- Vertaa asumisterveysasetus
- Vastaava työnjohtaja valvoo ja huolehtii radonintorjuntatoimenpiteiden toteutuksesta ja tarkistuslistan kuittauksesta loppukatselmuksen yhteydessä.
- Seurantamittaukset rakennuksen elinkaaren ajan?

Kaikissa viitearvon ylittävissä rakennuksissa tehdään radonkorjaus

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.
- Radonkorjaukseen ei tällä hetkellä tarvitse hakea rakennuslupaa kaikissa kunnissa. Työryhmä arvioi mahdollisuutta rakennusluvan/erillisluvan/toimenpideilmoituksen tarpeeseen erilaisissa rakennuksissa. Omakotitaloissa ei tarvetta em. menettelyyn.
- Rakennuslupaan radonkorjausta ei haluta välttämättä liittää, mutta toimenpideilmoitus voisi sopia kaikille.
- Akkreditoidut/sertifioidut/auktorisoidut toimijat. STUK?

Radontorjunnan ja -korjausten pitkän ajan pysyvyydestä tehdään selvitys

- Työryhmä kannattaa selvityksen tekemistä.
- Hyväksytyt radonmittaajat ja –korjaavat ilmoittavat sähköisessä järjestelmässä korjattujen kohteiden radonpitoisuudet

Suomessa radonin torjunta- ja korjaustutkimuksiin pyritään varaamaan resursseja ja radoniin liittyvää laadukasta koulutusta pyritään järjestämään ammattikouluissa, ammattikorkeakouluissa sekä yliopistoissa

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.
- Ammattipätevyyteen valmentava täydennyskoulutuspaketti/akkreditointi tms.
- Jatkokoulutus/ajantasaistamiskoulutus akkreditoinnin jälkeen

STUK järjestää digitalisaatiota hyödyntäen rakennusterveysasiantuntijoiden ja rakennusvalvojen koulutusta yhdessä yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden toimijoiden kanssa

- Työryhmä on samaa mieltä.

STUK jatkaa toistaiseksi alueellisia radonkorjauskoulutuksia kunnes muiden tahojen järjestämää koulutusta on saatavilla

- Työryhmä on samaa mieltä.
- Kunnes? Kunnes myös muiden?
- Tavoitteena jatkossa järjestää radonkorjauskoulutuksia yhdessä muiden tahojen kanssa

Kehitetään radontorjuntaan liittyvää ohjeistusta, jota jaetaan rakennushankkeeseen ryhtyville

- Kuka kehittää? STUK yhdessä muiden kanssa?
- Rakennus- ja ympäristöterveysvalvonnalle -> rakennushankkeeseen ryhtyvälle
- Käytännöt erilaisia eri kunnissa

Huomioidaan rakentamiseen liittyvissä säädöksissä ja käytännöissä radontorjunta. Suunnittelussa ja toteutuksessa radon on aina osa terveellistä sisäilmaa ja rakennusterveyttä.

- Työryhmä on samaa mieltä.

Hyödynnetään digitalisaatiota radonriskiviestinnässä. Käytännössä tämä tarkoittaa esim. sitä, että STUKin sivuilta voisi selvittää työpaikkojen ja julkisten tilojen radonpitoisuuksia kansallisesta radontietokannasta; alueellisesti ja kunnissa radonriskialueet olisivat kuntalaisten nähtävillä; tai radoniin liittyvää opastusta voisi saada entistä tehokkaammin paikallisesti on-line

- Tarkistetaan vielä perustuslainmukaisuus työpaikkojen osalta (yksityiset yritykset)
- Työryhmä kannattaa toimenpidesuosituksia.

STUK toteuttaa STM:n osittain rahoittamia paikallisia radonkampanjoita. Radonmittaajia ja -korjajia otetaan kampanjoihin säännöllisesti mukaan.

- Paikallisia radonkampanjoita tulisi tehdä yhdessä alan hyväksytyjen toimijoiden (suunnittelijoiden, tutkijoiden, urakoitsijoiden ja työnjohtajien) kanssa.
- Työryhmä kannattaa esitystä.

Kunnan terveydensuojeluviranomaiset järjestävät jatkossa itse useammin viestinnällisiä radonkampanjoita, koska heillä on tärkeää paikallistason tuntemusta

- Viranomaisen osaaminen ja resurssit varmistettava. Yhteistyö rakennusvalvonnan kanssa.
- Paikallisia radonkampanjoita tulisi tehdä yhdessä alan hyväksytyjen toimijoiden (suunnittelijoiden, tutkijoiden, urakoitsijoiden ja työnjohtajien) kanssa.
- Kuntien tiedotuksessa huomioitaisiin myös radon ([www-sivuilla](http://www.sivuilla)).

Kansalaisneuvonta radonasioissa pyritään siirtämään enemmän paikallistasolle, koska STUKin resurssit eivät yksittäisten kansalaisten palvelemiseen riitä

- Vaihtoehtona STUKin nettisivujen parantaminen.
- Myös paikallisviranomaisten resurssit ovat tiukassa.
- Alan hyväksytyt toimijat.
- Koulutuspaketti.

STUK julkaisee radonriskitietoisuusraportin, jonka pohjalta kehitetään viestintää eri kohderyhmille

- Termi ”radonriskitietoisuusraportti” pitää avata.

Aletaan järjestää Radonturvapäiviä radonammattilaisille ja viranomaisille

- Ammattitaitoon pätevoittävä ylläpitokoulutusena.
- Termit selkeytettävä.

Aletaan järjestää valtakunnallisia Radonpäiviä tai Radonkuukausia kansalaisille

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.

Selvitetään mahdollisuuksia radonkorjausavustuksiin; millä kriteereillä, kuka organisoii/hallinnoi

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.
- ARA
- Kotitalousvähennys
- Viranomaislausunnot tueksi
- Valtionavustukset sisäilmaongelmien korjauksiin

STUK tekee asunnon- ja kiinteistönvälittäjien koulutusta varten tietopaketin sisäilman radonista

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.
- Koulutuspaketti olisi tarjolla myös asunnonostajille.

Tehostetaan yhteistyötä sisäilma- ja rakennusterveysohjelmien sekä muiden vastaavien tutkimusalueiden kanssa niin, että myös radonasiat huomioidaan. Esim. homekorjaushankkeissa voisi radonongelman hoitaa samalla kertaa.

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.

STUK ja STM jatkavat viestintäyhteistyötä Sisäilmayhdistyksen ja muiden sisäilma- ja rakennusterveystoimijoiden kanssa

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.

Radonriskiviestintää tehdään syöpäjärjestöjen kanssa aiempaa enemmän, ja tupakoinnin ja radonin yhteisvaikutus otetaan entistä selkeämmin huomioon riskiviestinnässä

- Työryhmä kannattaa ehdotusta.
- Työsuojeluvaltuutetut ja –päälliköt viestinviejinä
- Terveystarkastajat
- Mittausraportin liitteeksi tietoa tupakoinnin ja radonin yhteisvaikutuksista
- Voisiko tupakka-askiin lisätä tekstiä radonin haitoista
- TV-sarja, mainoskampanja tai tietoisukuja radonin vaaroista ja korjauksista
- Vanhempainyhdistykset, neuvolat, MLL, Martat, muut kansalaisjärjestöt

Suomessa ei ole tarvetta radonmittaajien tai radonkorjaajien sertifiointijärjestelmälle

- Mittausmenelmien on oltava STUKin hyväksymiä.
- STUKin radonkorjauskoulutukseen näyttökoe
- Mittausmenetelmä/mittaaja/ammattitaito ovat viranomaisen hyväksymiä
- Akkreditoidut/sertifioidut/auktorisoidut/**hyväksytyt** toimijat. STUK?
- Hyväksytyt radonmittaajat ja –korjaavat ilmoittavat sähköisessä järjestelmässä korjattujen kohteiden radonpitoisuudet
- Ammattipätevyyteen valmentava täydennyskoulutuspaketti/akkreditointi tms.
- Tulisi selvittää epäonnistuneiden korjausten/epäasiallisten mittausten osuus